

Jednání OV ČJF Praha dne 11. 1. 2001

Připomínky OV ČJF Praha k dokumentům vzdělávání z prosince 2020

Na základě výzvy vzdělávací komise ČJF proběhla v pondělí 11. ledna 2021 při první společné schůzi diskuze nad předanými vzdělávacími dokumenty. V jejím úvodu informovala předsedkyně oblasti Eva Pařenicová o skutečnosti, že řada kritických připomínek již bylo vznesena na Radě ČJF a některé materiály z prosince 2020 tak již nejsou aktuální.

Diskuze nad předloženým materiálem se opakovaně vracela ke skutečnosti, že materiál nedostatečně využívá základního dokumentu ČJF na vzdělávací téma, kterým je komplexní dokument **Vzdělávání v ČJF** platný od 1. května 2019 a aktualizovaný 9. června 2020. Tento materiál obsahuje doposud platné zásady všech částí vzdělávání, kterých se týkají nově předložené dokumenty. Pokud by tedy měla vzdělávací komise ambici cokoliv v systému změnit či zlepšit, měla by operovat v rámci dokumentu Vzdělávání v ČJF.

Připomínky k jednotlivým dokumentům

1. Příprava na ZZVJ

- Navržený dokument ukládá všem zájemcům o ZZVJ povinnost účasti na přípravném školení. OV ČJF Praha byl informován, že Rada dvojstupňové ZZVJ podpořila. OV na tento systém neměl jednotný názor, ale nakonec dvojstupňový systém podpořil.
- Dokument významně rozšiřuje náplň školení i o části, které ZZVJ neprověřují, jako je „ošetření koně“ nebo „anatomie koně“. Zavádí i obtížně definovatelná témata „zacházení s koněm“ či „jízda zručnosti“. OV se přiklonil k názoru, že školení je přípravou na ZZVJ jak v teoretické i praktické rovině a návrhy na obsah školení by se měly držet samotné budoucí zkoušky.
- Dokument ukládá hlavnímu komisaři povinnost dosaženého vzdělání trenéra II. třídy. OV toto jednoznačně odmítl a považuje současné kvalifikační předpoklady pro složení komise dostatečné.
- Dokument ukládá udělovat absolventům protokol o absolvování, na základě kterého se následně jezdci hlásí ke ZZVJ. Tato povinnost by výrazně zkomplikovala administraci školení a i administraci ZZVJ. Minimálně by znemožnila návaznost školení na ZZVJ a proto OV administraci prostřednictvím dokumentu odmítl.

2. Rozhodčí v jezdeckví

- Dokument zavádí označení pro stupeň úrovně rozhodčích ve stylu Level 1, 2, 3. Motívem této změny je pravděpodobně snaha o sjednocení se zahraničím. OV považuje stávající rozlišení v ČJF (rozhodčí, národní rozhodčí a rozhodčí specialista) za dostačující, ale nemá problém s jeho dodatečnou specifikací.
- V úvodu materiálu se řeší případné opakování zkoušky. Mělo by být jednoznačně určeno, že opakování v rozmezí min. 1 roku a max. 2 let je myšleno pro 1. opravnou zkoušku a teprve ani po jejím neúspěšném opakování vzniká povinnost absolvovat celé nové školení.
- Materiál zavádí pro rozhodčího úrovně Level 1 sportovní výkonnost doloženou bronzovým odznakem a pro rozhodčího bez výkonnosti „více“ praxe. Jednoznačně uvést co znamená „více“ praxe.

- Materiál sice řadí rozhodčí podle úrovně do stupňů (levelů), ale neřeší, k čemu vyšší stupně rozhodčí opravňují. Doporučujeme zachovat stávající kompetence odstupňované kvalifikace rozhodčích.
- Materiál předepisuje pro získání úrovně rozhodčího specialisty (level 3) ve všech disciplínách 4 roky praxe na úrovni level 2. Jednoznačně odmítnuto. Na úrovni národního rozhodčího (level 2) stačí ke zvýšení kvalifikace 2 roky praxe.
- Materiál zavádí pojem komisi rozhodčích. Musí být řešeno komplexně se všemi důsledky, které opětovně zřízení komise rozhodčích legislativně ošetří.
- Materiál v rámci školení rozhodčích neřeší stewarding přesto, že rozhodčí tuto činnost provádějí.

3. Trenér/Instruktor jezdectví

Základním problémem vzdělávací struktury ČJF je, že v oblasti výuky v jízdě na koních a tréninku jezdectví nerozlišuje vzdělávání podléhající státnímu doзору a vzdělávání, které je organizováno v rámci spolkové činnosti. Tím, že jsou tato dvě vzdělávání míchána, dochází k řadě nelogičností.

Státem dozorovaná vzdělávací činnost (prostřednictvím akreditačních programů MŠMT) nepodléhá spolkům. Na základě pravidel určených jsou vydávána státem uznávaná školení (např. pro živnostenské úřady). Spolková vzdělávací činnost je zcela v kompetenci spolku, ovšem mimo strukturu spolku je méně významná (např. jezdecká licence).

V současné době (od roku 2020) se MŠMT vrátilo k akreditačním vzdělávacím programům v oblasti sportu k původním termínům. V certifikačním řízení tak máme opět pojmy **cvičitel** a **trenér**. Pojem trenér není nijak odstupňován a vzdělávací systém má pouze jednu úroveň. V platnosti, nejčastěji do roku 2022, jsou ovšem i v minulosti již udělené instruktorské akreditace.

V současnosti platnou akreditací pro certifikaci cvičitel/instruktor disponuje v ČR 10 subjektů (edukativních organizací i soukromých osob), certifikací trenérů/trenérů II. třídy pak tři organizace (Jezdecká akademie - SOŠ ML, TJ Krakonoš Trutnov, z. s. a Jaroslav Sedláček). Tato akreditovaná centra mají právo udělovat celostátně uznávané certifikáty. ČJF na základě jakéhosi zvykového práva si neoprávněně přisuzuje supervizi a některé akreditovanými centry vydávané dokumenty neuznává.

Akreditaci pro nejvyšší trenérská oprávnění (trenér I. třídy a trenér II. třídy) mají pouze vysoké školy v Praze (FTVS) a Olomouci (FTK Univerzity Palackého) a možná i vyšší odborná škola v Kroměříži a Praze (Palestra). Tyto programy jsou sestavovány na základě spolupráce škol a sportovních federací a jezdectví zatím takovou spolupráci alespoň v Praze nemá. Tudiž nemáme na FTVS ani školení pro trenéry I. třídy.

Pokud tedy chce ČJF ve svém systému používat názvy cvičitel a trenér neměla by si osobovat právo kvalitativně hodnotit akreditační řízení MŠTS. Popř. by se sama, jako ministerstvem akreditované pracoviště, měla do tohoto vzdělávacího systému zapojit a konkurovat ostatním subjektům kvalitou výuky či cenou.

Druhou částí systému posuzování odbornosti by pak mělo být sestavení vnitřně uznávaných stupňů vzdělání, které by na základě především výkonnosti a zkušeností mohly státem uznávané vzdělání doplňovat a specifikovat. Pokud tedy dnes MŠTS uděluje akreditaci pro certifikaci trenér jezdectví, může mít toto názvosloví pedagogických odborníků školených bez dozoru státu vlastní stupňovou strukturu, ovšem na státní strukturu navazující.

Předložený materiál Trenér/Instruktor jezdeckví je směsí předpokládané odbornosti a požadovaných povinností a propletením státem uznávaných kategorií a kategorií, které by musely být stanoveny v rámci spolkové činnosti. Předložený materiál tak zavádí nový pojem trenér III. třídy.

- Je nezbytné systémově přehledně sestavit odstupňování odbornosti v souladu se státem dozorované certifikace a ten začlenit spolkem specifikovaného systému odbornosti.
- Teprve v tomto systému bude obhajitelné, aby spolkově určený odborník dozoroval státem certifikovaného pracovníka.
- K zisku certifikátu Instruktor/cvičitele přetrvává povinnost dvouletého držitelství licence bez výkonnosti. Buď povinnost jezdecké licence zrušit nebo ji doprovodit sportovní kariérou. Sama licence je pouze dokladem o absolvování ZZVJ. Zásadně by měla být odbornost cvičitele opřena o absolvování akreditovaného kurzu a spolkovou odbornost dodatečně navýšit např. trenérem III. třídy.
- Materiál hovoří o kurzu a zkouškách – nespecifikuje průběh kurzu, ani jeho rozsah, ani skutečnost, že školící centra pro kategorie cvičitel/trenér musí mít akreditaci MŠMT.

4. ZZVJ

- Materiál operuje absolvováním kursu a doporučením ke zkoušce, ale již nespecifikuje kým. Po specifikaci kým bude uchazeč doporučován, vznikne již zmiňovaná komplikace nutného časového vícedenního oddělení Přípravného kurzu a ZZVJ.
- Opravná zkouška celých ZZVJ či její praktické části opět předepisuje absolvování přípravného kursu. OV ČJF Praha navrhuje znění: - opravná zkouška celých ZZVJ nebo její praktické části nejdříve po 6 měsících a v případě druhého neúspěchu nezbytné zopakovat i přípravný kurs.
- Materiál přisuzuje hlavnímu komisaři minimální odbornost trenér II. třídy nebo národního rozhodčího (Level 2). Stanovisko OV je, že současná odbornost komise ZZVJ je dostačující.
- V materiálu není výslovně uvedeno, že při ZZVJ trvá povinnost přítomnosti garanta, se kterým mohou komisaři odborně diskutovat o stavu úrovně připravenosti frekventanta. Tato připomínka k předloženému materiálu pouze dokládá, nedostatečnou kompatibilitu s platným dokumentem **Vzdělávání v ČJF**.